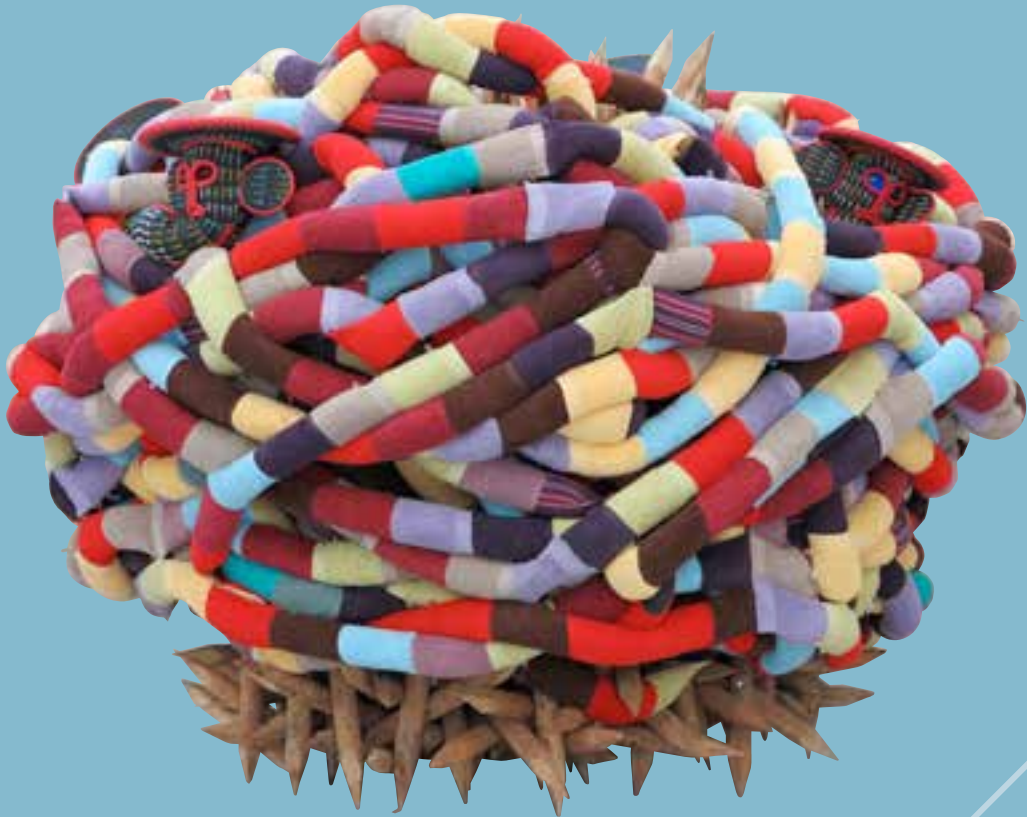

BO ZAR

Un bel été quand même.

NL

ZOMERMAGAZINE 2015

JUST ADD YOU.

INHOUD

5	Welkom	22	Interview met Anna Heylen “Ik probeer boven de trends te staan”
6	Deze zomer bij BOZAR “Un bel été quand même”	25	Mekhitar Garabedian “Ik is een ander”
10	Pascale Marthine Tayou - Boomerang In Your Face	26	Juergen Teller - Vivienne Westwood Blote punkster
12	Jean-Philippe Toussaint En God schiep de mode	27	V+ 2014-2015 Architectuur is een zoektocht
14	Bellissima - Dior and I Una bellissima alta moda	29	Het najaar van BOZAR Uit onze agenda
16	Plan van het Paleis voor Schone Kunsten Een huis vol artistieke ontdekkingen	33	Onze partners
18	Young Belgian Art Prize De jeugd van tegenwoordig	34	Praktische info

Dit is een publicatie van het marketing- en communicatiedepartement van BOZAR

Director of Marketing, Communication & Sales: Filip Stuer
 Editorial Coordinator: Frederic Eelbode
 Graphical Coordinator: Olivier Rouxhet
 Advisor Artistic Policy: Kurt De Boodt
 Contributors: Olivier Boruchowitch, Kurt De Boodt, Aart De Zitter, Frederic Eelbode, Elien Haentjens, Alexander Jocqué, Marthy Locht, Marianne Van Boxelaere, Xavier Verbeke en Luc Vermeulen
 Graphic Designers: Koenraad Impens, Olivier Rouxhet en Sophie Van den Berghe
 Corporate Development: Katrien Desrumaux, Barbara Lefebure en Olivia van der Ghinst
 Marketing Assistants: Ine De Bock, Joëlle Massau en Muriel Vanderick

Advertentieregie
 Charlie Mike - Managing Director: Serge De Schryver
 Waterloossteenweg, 870 - 1180 Brussel - 02/241.55.55
 info@charliemike.be - www.charliemike.be

Afsluiting kopij: 01.06.2015 - Druk: EVMprint

Verantwoordelijke uitgever: Paul Dujardin - Ravensteinstraat 23 - 1000 Brussel. Retouradres: Ravensteinstraat 23 - 1000 Brussel.

Voor de plastische kunstenaars die lid zijn van de vereniging Cisac, en voor de fotografen die door SABAM worden vertegenwoordigd: © SABAM, Bruxelles 2005. Voor de fotografen en artiesten die door SOFAM worden vertegenwoordigd: © SOFAM, Brussel, 2005
 Cover: 1. Photo: Mekhitar Garabedian, *Un bel été quand même*, 2014. Courtesy of the artist and Albert Baronian Gallery. 2. Pascale Marthine Tayou, *Africonda*, 2014. Photo: Lorenzo Fiaschi. Courtesy: Galleria Continua, San Gimignano / Beijing / Les Moulins / Habana
 Foto p.5: Yves Gervais ©BOZAR

ME by Starck. Heldere lijnen, iconische vormen, pure esthetiek en duurzaamheid. Perfect design – tegelijkertijd uitgesproken individueel – want voor ons staat uw persoonlijkheid op de voorgrond. **ME by Starck.** Des lignes claires, des formes iconiques, une esthétique pure et durable. Un design parfait - vraiment individuel - parce que votre personnalité est au premier plan. Meer info op | Plus d'infos sur www.duravit.be en www.duravit.me

BMW EfficientDynamics
Less consumption. More driving pleasure.

BMW

www.bmw.be

Sheer
Driving Pleasure

ALLEGRO CRESCENDO.

Experience joy that is more powerful and more intense every time you take the wheel of a BMW. Become the conductor of your own driving pleasure – playing on the most beautiful instrument. Like an artist, BMW aspires to perfect aesthetics notably with the new BMW 4 Series Gran Coupé. This is why BMW Belux is proud to be the partner of BOZAR.

In de zomer heb je twee keuzes. Andere oorden opzoeken of die andere oorden naar jou toe brengen, bijvoorbeeld met een boek in de tuin of op een zonnig terras. Je kan beide strategieën ook afwisselen. De tijd dat het leven in Brussel tijdens de zomer stilviel en cultuurhuizen een bordje 'gesloten wegens vakantie' aan hun deur hingen, ligt al een hele tijd achter ons. Deze zomer bespeelt BOZAR maximaal de beschikbare expo-ruimte met negen tentoonstellingen. Het heeft wat van een overdekte mini-biënnale die de deuren en ramen wijd openzet naar de stad.

Meer dan honderd modeontwerpers en een 30-tal kunstenaars gaan in dialoog met de art-decoarchitectuur van Horta. Allemaal nemen ze hun eigen 'wereld' met zich mee. Kunstenaars uit het China van na Tiananmen krijgen het gezelschap van verwante kunst uit wat in onze geglobaliseerde wereld nog altijd het Westen heet. Pascale Marthine Tayou verstrengekt Afrika met Europa. Mekhitar Garabedian leidt ons binnen in het hart van het Nabije Oosten. Hij is een van de uitgeweken Armeense kunstenaars die dit jaar op de Biënnale van Venetië de Gouden Leeuw wegkaapten voor het beste nationale paviljoen. Een krachtig signaal van de internationale kunstwereld tijdens het herdenkingsjaar van de genocide van 1915. Boven de ingang in de Ravensteinstraat lees je deze zomer in grote reclameletters 'Search and destroy'. Met dit citaat roept Mekhitar Garabedian niet enkel de oorlog in Vietnam op, ook de vele conflicten die de wereld

MODE & KUNST

van vandaag bedreigen.

Of mode zich een beetje thuis voelt in het Paleis voor Schone Kunsten tussen al die actuele kunst? Zeker. Mode is bij ons al van in de vroege jaren dertig kind aan huis. Er vonden al vroeg modeshows plaats. Mode en kunst vormen een innig paar. Het koppel had in het bruisende Brussel ook een naam: Honorine Deschryver en Paul-Gustave Van Hecke, de drijvende krachten achter het couturehuis Norine. Het echtpaar liet mode en kunst vrolijk in elkaar overgaan. Couturier Van Hecke was de promotor van Latemse schilders als Permeke en het Belgische surrealisme, met René Magritte voorop.

Mode & Kunst. Het was de titel van een toonaangevende tentoonstelling die in 1995 in het Paleis voor Schone Kunsten plaatsvond. Yves Saint-Laurent, Jean Paul Gaultier en Yohji Yamamoto deelden de zalen met Andy Warhol, Christo en Gilbert & George. Buiten een sporadisch gastoptreden bleef mode lange tijd afwezig. Twintig jaar na *Mode & Kunst* maken BOZAR en MAD Brussels die windstille ruimschoots goed met *De Belgen. Een onverwacht modeverhaal*. Het is het vertrekpunt van een *Summer of Fashion* die in Brussel uitwaaiert tot aan de boetieks en ateliers van de Dansaertstraat.

In juni openen we weer de luiken van onze voormalige shop in de Ravensteinstraat. Het stedelijke ritme vibreert door de hele BOZAR STREET met installaties die je gratis kan bezoeken en een zomerbar. Blijf gerust wat langer hangen om samen met ons, de kunstenaars, designers en architecten van onze zomer mee te denken én te dromen over het huis, de stad en de wereld die we samen bewonen.

Paul Dujardin, CEO & Artistic Director

“UN BEL ÉTÉ QUAND MÊME”

In alle hoeken van het Paleis voor Schone Kunsten vind je deze zomer hedendaagse kunst en mode. Je ontdekt het verhaal van Belgische modeontwerpers die de wereld veroveren. Net als mode speelt hedendaagse kunst zich af in een geglobaliseerde context. Nomadische kunstenaars als Pascale Marthine Tayou en Mekhitar Garabedian nemen hun gelaagde identiteit als vertrekpunt voor kunst die de grote vraagstukken van vandaag recht in de ogen kijkt.

Of mode kunst is? Mode en kunst zijn twee verwante zielen. De ene is nuttelozer, minder bruikbaar, dan de andere. Modeontwerpers zijn zich net als beeldende kunstenaars sterk bewust van de wereld waarin ze leven. Meer nog, mode bepaalt mee de tijdgeest. In de jaren zeventig gaven Vivienne Westwood en Malcolm McLaren vanuit hun winkel in King's Street de punkbeweging een gezicht. Westwood, inmiddels 74, ging in 2009 uit de kleren voor de lens van mode- en kunstfotograaf Juergen Teller. De drie op groot formaat gedrukte foto's laten je achter met vragen over lichaamsbeelden die op modeshows de wereld worden ingestuurd. Mode is een kind van haar tijd. En deze tijd vraagt om een ethisch en ecologisch besef. Kledingstukken belichamen niet enkel persoonlijkheid. Ze dragen

02

01 Pascale Marthine Tayou. *Africonda*, 2014. Photo: Lorenzo Fiaschi. Courtesy: GALLERIA CONTINUA, San Gimignano / Beijing / Les Moulins / Habana
02 Martin Margiela SS1991 © Ronald Stoops

ook een sociaal engagement uit. In *De Belgen. Een onverwacht modeverhaal* getuigen ontwerpers als Bruno Pieters en Jan-Jan Van Essche van deze bewustwording onder de noemer 'Worthwile. The End of the Waste'. Het gaat om eerlijke materialen, het beperken van de ecologische voetafdruk en volledige transparantie over de werkomstandigheden. Of zoals Bruno Pieters het uitdrukt: "Wij geloven dat mode over schoonheid gaat, en dat het verhaal erachter even mooi kan zijn". Als industrie kan mode wel degelijk mee het verschil maken.

Redders

Kunstenaars hoeven minder functioneel te denken dan designers. Het industriële aspect van de productie en distributie speelt bij hun 'creaties' geen rol. De vragen die ze oproepen, komen vaak scherper aan. Voor werken als *Fashion Street* en de reeks *Sauveteurs* inspireerde Pascale Marthine Tayou zich op de met stoffen en andere koopwaar overladen verkopers in Afrikaanse steden. Zie ze als wandelende bedrijfjes. De verkopers - of zijn het mannequins? - zijn bij hem naakte figuren, geblazen uit kostbaar kristal. Hij overlaadt hen met allerhande materialen: van textiel, houten maskers en sculpturen tot laagjes chocolade. Wie de *Sauveteurs* redden? Zichzelf of ons, de kopers die hen van hun waar verlossen? Kan kunst de wereld redden? Niet in haar eentje. Kunst kan wel orde op zaken helpen stellen in het huis dat we samen bewonen.

Waar hij zich ook bevindt - in zijn geboorteland Kameroen, in zijn atelier in Gent of te gast op een of andere internationale tentoonstelling - Tayou kijkt aandachtig om zich heen en legt verbanden met de onmiddellijke omgeving. Hij sprokkelt allerhande gebruikt materiaal samen, integreert het in zijn oeuvre en geeft er in gebalde en poëtische constellaties nieuwe betekenissen aan. In heel wat van zijn werken vind je de kleuren van de Kameroense vlag terug: groen, rood en geel. Met *Tayouken Piss*, levensgrote afgietsels van een plassende Tayou in de Belgische driekleur, kroop hij dan weer in de huid van ons toeristische symbool bij uitstek. Maar Tayou speelt veel meer dan een wedstrijd Kameroen-België. Hij steekt in twee richtingen de Middellandse Zee over, koppelt het fort Europa aan het Afrikaanse continent en snijdt heikele thema's aan die de wereld van vandaag en morgen bepalen: van de slag om grondstoffen in Afrika, overproductie en vervuiling tot de weerbots van economische ongelijkheid en toenemend extremisme.

Boomerang - de titel van zijn tentoonstelling die eerder te zien was in de Serpentine Gallery in Londen - verwijst naar de gevolgen van menselijk handelen die ons recht in het gezicht dreigen te treffen. Daarbij spaart Tayou zichzelf niet. Hij is geen activist, wil ons geen schuldgevoel aanpraten alsof kunst een aanklacht is. Zijn extraverte kunst legt veeleer positieve verbindingen tussen de binnen- en buitenwereld, tussen het individu en de gemeenschap. Zijn installaties hebben iets van een reinigingsritueel. Tayou verzor er een nieuw 'isme' voor: het *tudisme*. Een *tudi* is een plek die vuil is, een niet goed onderhouden ruimte. Het kan zowel gaan om een huis, een instelling als een persoon. Het leven draait niet om glamour en schoonheid alleen, de schone schijn van mode. De wereld is vaak smerig. Mensen zijn niet zuiver op de graat. *Tudisme* is voor Tayou een poging om orde op zaken te stellen in het huis, het instituut, het individu, ja, ook in zichzelf.

Pascale Marthine Tayou ziet het Paleis voor Schone Kunsten als een grote *casserole* waarin hij zijn tentoonstelling, met andere kruiden en net weer andere combinaties, opnieuw bereidt. Zijn werk borrelt over het tentoonstellingscircuit tot in de gangen en de centrale hal naar de ingang in de Ravensteinstraat. In de rotonde brengt hij een speciaal voor Brussel geproduceerd werk: *Bring back our boys & girls* lees je in neonletters. Meteen bij het binnenkomen, gaat deze zomer een wereld aan associaties open: van Boko Haram over kindsoldaten tot... (vul zelf verder in).

Ballingschap

Het werk in neon sluit mooi aan bij de solotentoonstelling aan het andere uiteinde van het Paleis voor Schone Kunsten (ingang Koningsstraat) van Mehkitar Garabedian. Hij werd geboren in de Syrische stad Aleppo, vluchtte als vierjarig jongetje met zijn gezin voor de oorlog in Libanon en belandde, net als Tayou, in Gent. Garabedian volgt de voetsporen van zijn voorvaderen. In 1915 vluchtten zijn grootouders tijdens de Armeense genocide. Hij is deze zomer te gast in het paviljoen van Armenië op de Biënnale van Venetië dat deze 100e verjaardag herdenkt. In een klooster op het eiland San Lazzaro kan je werk van uitgeweken Armeense kunstenaars bekijken. Armenië won de Gouden Leeuw voor het beste nationale paviljoen. Zijn gelaagde identiteit en de ballingschap laat Garabedian doorschemeren in zijn kunst die gebruik maakt van allerlei media. Taal vormt zijn basismateriaal. Via citaten uit de kunst-, rock-, literatuur- en filmgeschiedenis eigent Garabedian zich de taal van anderen toe. Centraal in zijn werkwijze staat een uitspraak in *La Maman et la Putain* (1973), een film van Jean Eustache: "Praten met anderzins woorden, dat is waar ik naar verlang. Dat moet vrijheid zijn." (*Parler avec les mots des autres, voilà ce que je voudrais. Ce doit être ça, la liberté.*)

De ene keer slaan de woorden extravert in als een bom, *Search and Destroy* bijvoorbeeld, naar een nummer van The Stooges en de militaire strategie van de Amerikanen in Vietnam. De andere keer vragen ze veeleer om introspectie. Soms komt de betekenis van de woorden op de tweede plaats. Op een poster die de bezoekers kunnen meenemen staan in blinddruk drie verzen van de Armeense dichter Varoujan, een dichter die tijdens de Armeense genocide werd gedood. Voor wie geen Armeens kent, rest het witte beeld. Geweld slaat ons met verstomming.

Een andere werk van Garabedian heet *Un bel été quand même*. In een krant koppelt Garabedian beelden uit een oude toeristische gids van Libanon en Syrië aan de handgeschreven teksten uit de anti-oorlogsfilm *Les carabiniers* uit 1963 van de Franse regisseur Jean-Luc Godard. De oorlog in zijn geboorteland Syrië is een menselijk drama en verwoest eeuwenoud cultureel erfgoed. **Dit citaat werd ook de overkoepelende naam van de zomeractiviteiten bij BOZAR.**

Made in China

De kunstenaars in *Chinese Utopias Revisited: The Elephants* zijn kinderen en kleinkinderen van het nieuwe China en tegelijk uitgesproken wereldburgers. De culturele revolutie van Mao in de jaren zestig veroorzaakte een scherpe breuk. Intellectuelen en kunstenaars werden naar het platteland gestuurd. Onder Deng Xiao Ping gingen midden jaren 1970 de poorten naar de wereld weer open. Het staatskapitalisme nam ongeziene proporties aan. Het land dat onder Mao zijn culturele verleden wilde uitwissen, fabriceert nagenoeg alles wat wij begeren. Ook de hedendaagse kunst uit China staat de jongste 35 jaar weer voluit op de wereldkaart. Kunstenaars willen met dit verleden in het reine komen, denk aan de film *Seven Intellectuals in the Bamboo Forest* van Fu Dong. Ook de wereld van vandaag schemert in hun werk door. Xu Bing, naast Hans De Wolf co-curator van de *The Elephants*, koppelt in zijn werk het Chinese schrift aan de nieuwe beeldtaal: icoontjes die burgers van over de hele wereld probleemloos verstaan op luchthavens of achter hun beeldscherm. Kunst uit China in een geglobaliseerde wereld kaart grensoverschrijdende thema's aan: overproductie, werkomstandigheden, de afvalproblematiek...

The Elephants vraagt je om de clichés over China en het Verre Oosten thuis te laten. De Chinese kunstenaars bepalen mee het kunstendebat van vandaag. Ook wie zich tot de toonaangevende kunstenaars uit België beperkt, ziet allerhande vormelijke en inhoudelijke dwarsverbanden. De schilderijen van Zhang Enli voelen zich prima thuis naast de uitgezuiverde beeldtaal van een Raoul De Keyser of Luc Tuymans. Al eind jaren 1980 tatoeëerde Xu Bing varkens met Chinees schrift. Is het verwonderlijk dat Wim Delvoye zijn varkensboerderij in China opende? Kijken en vergelijken, dat is deze zomer meer dan ooit de kwestie.

01

02

- 01 Cao Fei, *Whose Utopia - My Future is Not a Dream* (2006), Photography, Courtesy the artist and Vitamin Creative Space
 02 Liu Xiaodong, *Pastoral Life*, 1989,

IN YOUR FACE

Bij BOZAR treed je deze zomer binnen in het kleurrijke, wonderlijke universum van Pascale Marthine Tayou. De kunstenaar is in Kameroen geboren en woont al twintig jaar in Gent. Hij noemt zich tegelijk Vlaming en man van de wereld. Door zijn werk confronteert de kunstenaar je met vragen over milieu, identiteit, globalisering en andere maatschappelijke thema's. Hij is deze zomer artiest in residentie bij BOZAR.

24.06 > 20.09.2015
BOOMERANG

- 01 *Wardrobe*, 2014
Photo: Lorenzo Fiaschi
Courtesy: Galleria Continua, San Gimignano / Beijing / Les Moulins / Habana
- 02 *The Falling House*, 2014
Photo: Aurélie Tiffreau.
Courtesy: Galleria Continua, San Gimignano / Beijing / Les Moulins / Habana

01

Pascale Marthine Tayou werd geboren in 1967 en studeerde rechten in zijn geboortestad Yaoundé. Toen hij afgestudeerd was, raakte hij ontgoocheld omdat hij op zoveel onrechtvaardigheid stootte. Om zijn sociale engagement te kunnen kanaliseren, richtte hij zich tot de kunst. Aan het begin van de jaren negentig startte hij zijn artistieke carrière als autodidact. Tayou werkt intussen meer dan 25 jaar als kunstenaar. Toch maakt hij zijn kunst niet in eerste instantie om de kunst, maar wel om politieke, ecologische en economische problemen aan te kaarten en zijn ideeën over onze wereld te ventileren. *Oléoduc* is een installatie die bestaat uit afvalwaterleidingen die doorheen de hele tentoonstelling slingeren en gecombineerd zijn met statistieken over de meest vervuilde plaatsen ter wereld. Tayou kaart daarmee de ecologische impact van de globale consumptiemaatschappij aan. Om te overleven maken we onze eigen wereld vaak kapot. Dat boemerangeffect komt ook terug in *Octopus*, dat bestaat uit een bundel aan elkaar gehechte benzinepompslangen. Of hoe we iets dat de natuur ons geeft, petroleum, inzetten voor negatieve doeleinden als dominantie en oorlog.

Naast die exploitatie van de natuur komt ook de menselijke uitbuiting aan bod. Tayou trekt in het monumentale werk *Coton Tiges* expliciet de politieke kaart. De katoenwollen wolk met puntige staken die in de zalen zweeft, refereert aan de koloniale katoenplantages met slaven. Met het werk belicht Tayou de slavernij, de machtsverhoudingen die daarmee gepaard gaan en de gevolgen daarvan op menselijke relaties.

Vrouwennaam

Ook het thema identiteit komt terug in Tayou's werk. Hij veranderde begin jaren negentig zijn eigen naam in Pascale Marthine Tayou, met opzet de vrouwelijke versie. Daarmee wilde hij het gebrek aan vrouwelijke kunstenaars aankaarten. Hij stelt ook de vraag over wie we zijn en hoe we ons voorstellen in een bepaalde socio-culturele context.

Zijn *Poupées Pascale* spelen met deze thematiek. Ze zijn een verwijzing naar de bekende Afrikaanse fetisjbeeldjes en vormen een hommage aan de eerste makers van vorm in de wereld. Door ze transparant te maken, probeert Tayou het mysterie van deze oude beeldjes, die gebruikt worden bij genezingsrituelen, te doorgronden. Terwijl die oude beeldjes nagels, stukjes spiegel of bloed van een geit bevatten, bevestigt Tayou banale elementen als koffie aan zijn dure kristallen beeldjes. Die elementen verbeelden de manier waarop wijzelf overladen zijn door ons dagelijkse leven, onze sociale omgangscodes en onze verhalen. Op die manier transformeert hij onze dagelijkse handelingen in een profaan ritueel. En wij zijn de popjes.

Man van de wereld

Hoewel Tayou zijn roots niet verloochent, is zijn kunst er zeker ook niet tot te herleiden. Net als in zijn eigen leven - voor hij zich in België vestigde, woonde hij in Stockholm en Parijs - is hij in zijn kunst, gedachten, materialenkeuze en artistieke referenties nomadisch. Hoewel Tayou zichzelf intussen naar eigen zeggen als een Vlaming beschouwt, is

02

hij als kunstenaar een man van de wereld. Vanuit zijn Afro-Europese identiteit voert hij voortdurend onderzoek naar wat ons bindt en naar de betekenis van grenzen in tijden van doorgedreven globalisering.

"Tayou is een nomadisch kunstenaar die psychologische en geografische grenzen aan zijn laars lapt", zegt Paul Dujardin, CEO en artistiek directeur van BOZAR. "De grote geopolitieke vraagstukken stelt hij haast luchthartig aan de orde. Als ik langs zijn installaties loop, hoor ik voortdurend zijn bevrijdende schaterlach."

Een mooi voorbeeld van dat geëngageerde onderzoek dat de culturele en nationale grenzen overstijgt, is terug te vinden in het werk *David Crossing the Moon*. Daarin verenigt hij de iconen van de drie grote monotheïstische religies in één overlappend symbool. Of er is *La terre (The Earth)*, waarvoor hij een zak met aarde uit het dorp van zijn ouders in Kameroen vulde. Met dit werk stelt hij vragen over de betekenis van migratie, territorium en identiteit in een wereld waar broederschap en solidariteit centraal staan en toch enorm veel fysieke grenzen zijn die ervoor zorgen dat mensen niet vrij kunnen rondreizen.

Recent werk

Tayou werd in 2002 uitgenodigd voor Documenta 11 in Kassel, en in 2005 en 2009 voor de biënnale van Venetië. In *Boomerang*, een samenwerking tussen de prestigieuze Londense Serpentine Galleries en BOZAR, brengt Tayou een tachtigtal recente werken uit de periode 2010-2015 samen. In deze bonte assemblages van contrasterende objecten, materialen en media zoals tekeningen, fotografie, video en graffiti verbeeldt hij de paradoxen van onze samenleving. Door deze voortdurende artistieke transformatie en de grenzeloosheid van zijn gedachten is hij je steeds een stapje voor. Hij daagt je voortdurend uit om wat vanzelfsprekend wordt in vraag te stellen. Tayou houdt je in zijn verrassende, poëtische sculpturen een spiegel voor over onze mislukkingen die - als een boemerang - weer in je gezicht zijn beland.

EN GOD SCHIEP DE MODE

01

De beroemde Belgische schrijver Jean-Philippe Toussaint heeft voor BOZAR een portret geschetst van creaties van ontwerpers die te zien zijn in de tentoonstelling *De Belgen*. Een onverwacht modeverhaal. In de wereld van zijn romans is mode meer dan uiterlijke schijn. Het is vooral iets wat vrouwen zien, en dan vooral het hoofdpersonage, de modeontwerpster Marie de Montalte, iets wat ondanks het illusoire en vluchtige karakter tot fantasma's en verlangen leidt.

Ann Demeulemeester

De zangeres

De zangeres van Ann Demeulemeester is een raadsel. Wel tien minuten heb ik naar de afbeelding gekeken zonder te begrijpen wat ik zag, ik dacht aan de Vlaamse schilderkunst, aan Rogier van der Weyden, aan zijn portretten waarop we een strenge vrouw zien, een en al gereserveerdheid en ingehouden gevoeligheid, met een nonnenkap of een hennin. Ook heb ik even gedacht aan een meer eigentijds werk, aan Cindy Sherman of een foto van Robert Mapplethorpe, vanwege het ondoordringbare zwart van de achtergrond waarmee de kleding lijkt te versmelten, waarin ze lijkt op te gaan. Op het schilderij is alleen de hoofdtooi te zien, de ingewikkelde verstrengeling van witte stroken die elkaar gedeeltelijk overlappen en elkaar kruisen, en uiteindelijk een wrong vormen of de gevlochten staart van een merrie. Het spoor bijster in die doolhof van associaties zou ik het al bijna opgeven om het mysterie te doorgronden, toen mijn blik opnieuw bleef rusten op de verschillende elementen van het schilderij - de brede lavallièrekraag, de batisten pochet die neervalt uit de borstzak, de bloem in het knoopsgat - en ik plotseling het detail ontdekte dat het raadsel oploste: de omkrullende wimpers van het model, waaraan de zangeres van Ann Demeulemeester haar als uit marmer gehouwen gezicht ontleent, het melancholieke en melomane gezicht van een Callas die aan geen tijdperk gebonden is.

Fragment uit de literaire bezoekersgids

02

01 Marie de Montalte, automne-hiver 2013
© Jean-Philippe Toussaint
02 Ann Demeulemeester, lente-zomer 1984
© Patrick Robyn 1983

“Over haar zeggen wat nog nooit over iemand anders werd gezegd.” Met die schitterende zin van Dante beschrijft Jean-Philippe Toussaint de kern van de romancyclus die hij aan zijn personage Marie Madeleine Marguerite de Montalte heeft gewijd. Dat fictieve personage, een grote modeontwerpster met wereldfaam, heeft lezers tien jaar geboeid tijdens *Liefde bedrijven*, *Vluchten*, *De waarheid omtrent Marie* en *Naakt* - de vier boeken van deze voltooide cyclus. Marie leeft in een wereld vol fantasma's en verlangens, op maat van het dictaat van valse schijn, de schoonheid van kledij, de sensualiteit van texturen en verbluffende kleurschakeringen. Toussaint schetst zijn verhaal op een leeg blad dat symbool staat voor uiterlijkheden en werkt het daarna uit. Het is een subtiel spel waarbij de suggestie altijd een vermomde of zelfs misleidende belofte inhoudt, maar waarin altijd een soort authenticiteit vervat zit. Voor BOZAR blijft de schrijver trouw aan zijn paradoxale aanpak en gaat hij zelfs nog verder. Hij doet zijn best om een lange neus te maken naar onze zekerheden en vermengt werkelijkheid en fictie.

Jurk uit honing

Toussaint schreef een literaire bezoekersgids waarbij hij zich opstelt als bevoorrechte getuige van de werken. Aan de hand van de creaties die je in het Paleis voor Schone Kunsten ziet, schetst hij een heerlijk, verrassend portret van enkele stukken die je tijdens je bezoek kan bewonderen. Bovendien drijft hij zijn logica van verwarringen helemaal op de spits door ook zijn film *The Honey Dress* te vertonen. Die film is gewijd aan een van de twee jurken waarmee Marie de Montalte haar reputatie vestigde: de beroemde honingjurk. Op die manier ontstijgt Marie haar statuut van romanpersonage en neemt ze echt deel aan de tentoonstelling. Ze wordt even tastbaar als Dries van Noten, Ann Demeulemeester, Walter Van Beirendonck, Martin Margiela of Raf Simons. Jean-Philippe Toussaint drijft graag de spot met gevestigde tradities en gaat de strijd aan met de regels van het fatsoen. Zo zet hij met veel gevoel voor humor een filmcitaat op zijn kop, een citaat van de beroemde Franse filmcriticus André Bazin dat Jean-Luc Godard in *Le Mépris* gebruikte. “Film vervangt in onze ogen een wereld die met onze verlangens overeenstemt.” De schrijver antwoordt daarop met een wel heel sterk gelijkende formulering. “Film vervangt in onze wereld de blik die met onze verlangens overeenstemt.” Het is een ultieme artistieke pirouette waarbij de fantasie heen en weer blijft flitsen tussen werkelijkheid en fictie. Als wil hij het verlangen rekken dat geen keuze wil maken omdat dan het verlangen wegvalt. Als een bijzonder geslaagde belichaming van de mode, die zich doet gelden om de verwarring beter in stand te houden. Ga mee op deze reis, laat je door de creaties bekoren, verlies ook zelf je zin voor realiteit en treed binnen in de paradoxale wereld van de mode. Dankzij het talent van de tentoongestelde ontwerpers besef je dat mode veel meer is dan de kledingstukken die ze bijzonder stijlvol creëert.

UNA BELLISSIMA ALTA MODA

01

02

Bij BOZAR komen de hoogdagen van de Italiaanse haute couture weer tot leven. De jaren na de Tweede Wereldoorlog waren cultureel, esthetisch, sociaal en industrieel uitzonderlijk. In de tentoonstelling *Bellissima. Het verhaal van vijf jurken* ontdek je hoe Italië een modieuze koploper werd.

Mode heeft de schilderkunst altijd beïnvloed. Dat zag je al in vele tentoonstellingen bij BOZAR, bijvoorbeeld in *FACES THEN* afgelopen voorjaar. In de portretten uit de Nederlandse renaissance bleek duidelijk dat de meesters enorm veel zorg besteedden aan de kledij, aan de getrouwe weergave van texturen en edele stoffen die de modellen droegen en waarbij je hun sociale positie van het schilderij kon aflezen. Die traditie vinden we terug in de lange geschiedenis van de schilderkunst, tot aan de fresco's in Pompei toe. Ze voert zelfs terug tot de kledingcodes in het oude Egypte.

Kortstondige eeuwigheid

Kledij deed en doet veel meer dan iemand kleden. Ze verankert die persoon in een historische context, ze situeert hem of haar in een strikte sociale hiërarchie en verleent er sterke betekenissen aan. Ze geeft de status

aan en is een gebruik. Tegelijk is er niets zo veranderlijk en vergankelijk, want - en dat is nu eenmaal eigen aan het fenomeen - mode verandert. Er moest maar een koning sterven of een prins verdwijnen of het heersende schoonheidsbeeld veranderde, het protocol werd vervangen en er ontstond een nieuwe etiquette. De stof die gisteren nog een symbool was voor glorie verloor haar prestige en werd in geen tijd een anachronisme. Dat is misschien wel het eerste wat mode ons vertelt, dat ze zo vertrouwd en belangrijk is, maar tegelijk ook oppervlakkig en betekenisloos. Ze is even veranderlijk en onvoorspelbaar als het leven.

In tegenstelling tot kunstenaars die werken maken om het hier en nu te overstijgen en de eeuwigheid na te streven, creëren stilisten iets tijdelijks, iets wat net zo lang duurt als een mode. Ze maken optimaal gebruik van de uiterlijke schijn die geldt in de periode waarin ze iets samenstellen. Misschien zijn zij wel de slimste ontwerpers, want ze weten dat niets eeuwig is.

Knipoog naar de cinema

De Franse filosoof Gilles Lipovetsky had het in zijn boek over maatschappij en mode over de heerschappij van *Het rijk van het vergankelijke* en dat wordt bij BOZAR weer helemaal actueel. In *Bellissima. Het verhaal van vijf jurken* herbeleef je hoe Italië in de jaren 1945-1968 een uitzonderlijke culturele ervaring beleefde. Aan elke jurk hangt een uniek verhaal vast en dat wordt gereconstrueerd aan de hand van wat de ontwerper erover vertelt, maar ook via documenten zoals de kunstwerken waarop de jurk geïnspireerd is, foto's, bladzijden uit tijdschriften en publicaties die de sfeer uit die historische jaren weergeven.

Italië is er in die tijd niet alleen in geslaagd uit te groeien tot een draaischijf van de internationale haute couture, mede dankzij een topindustrie, het kende ook een algemene artistieke bloeitijd. Bewijzen daarvan zijn zijn neorealistische filmbeweging en beroemde regisseurs zoals De Sica, Rossellini en Visconti. Het is geen toeval dat de naam van ons eerbetoon aan de Italiaanse mode een knipoog is naar een beroemde film van Visconti. In *Bellissima* confronteert de regisseur de glamourwereld van Cinecittà - de mythische filmstudio's in Rome - met de sociale ellende en de hoge werkloosheid in het Italië van de jaren vijftig. Als om te benadrukken tot welke uitwassen de sterrenwereld kan leiden, een wereld waar mode altijd een belangrijke rol speelt. Een van de jurken die *Bellissima* tentoonstelt, heeft ook een rechtstreekse relatie met die film. Ze is ontworpen voor het boegbeeld van het Italiaanse neorealisme, Anna Magnani, die ook op de affiche prijkt van dit meesterwerk van Visconti.

05.06 > 06.09.2015
BELLISSIMA. HET VERHAAL VAN VIJF JURKEN

Dior. J'adore !

De Vlaming Raf Simons is sinds 2012 artistiek directeur van de vrouwenlijn van het prestigieuze modehuis Dior. In de Belgische première van *Dior and I* volg je hem in zijn beginperiode in deze legendarische tempel van de Parijse haute couture, in een documentaire van regisseur Frédéric Tcheng.

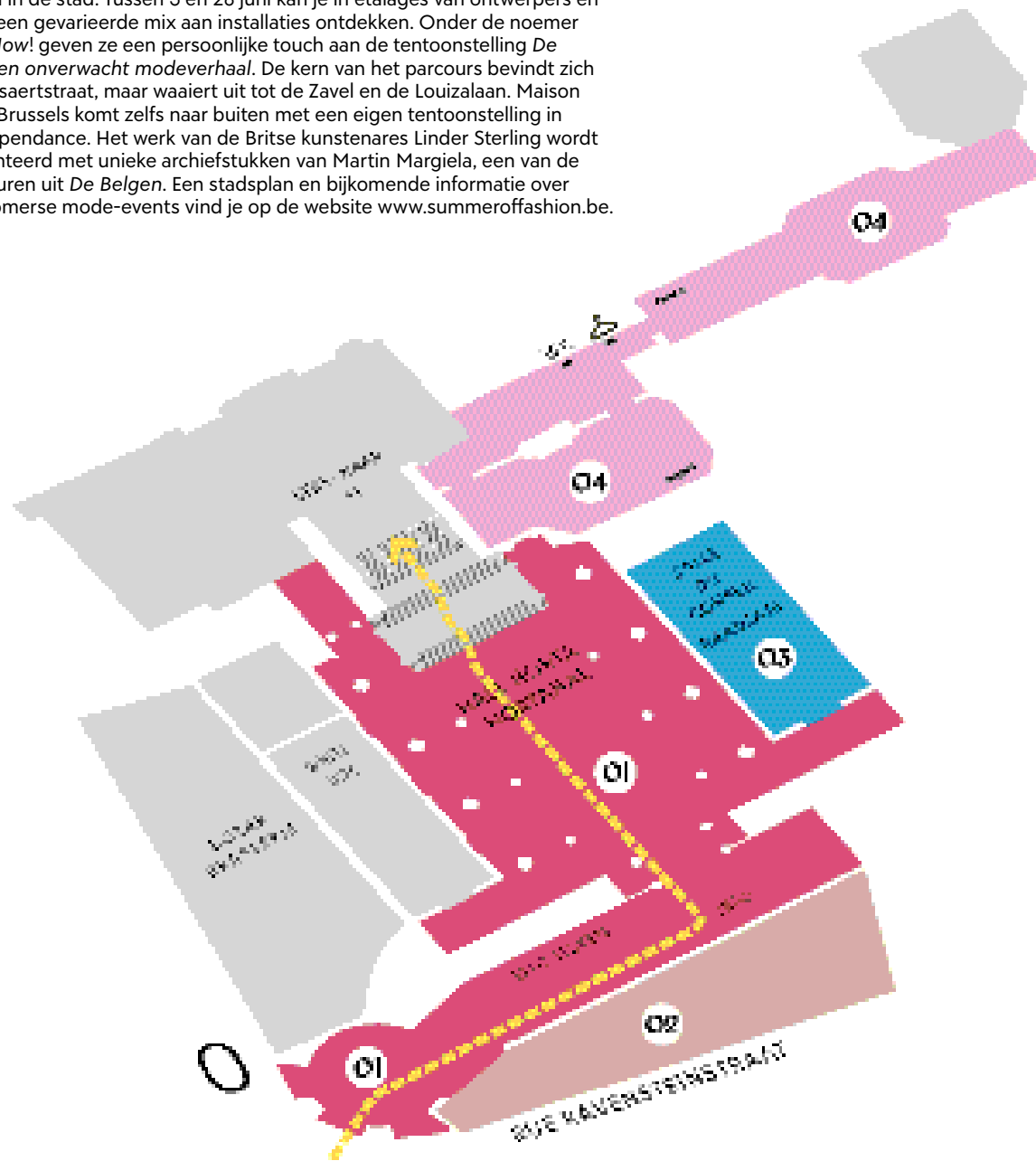
Dior and I is een boeiende getuigenis die je meeneemt naar het hart van de machine die Dior nu is, doorspekt met herinneringen aan de oprichter van het modehuis. In 1947 bracht Christian Dior met zijn collectie 'New Look' een revolutie teweeg in de modewereld. Hij wilde vrouwen weer zin doen krijgen in luchtigheid en de kunst van het behagen. "Mijn jurken werden 'opgebouwd', gevormd naar de welvingen van het vrouwelijke lichaam om zo de rondingen te accentueren", zei Dior. Dat was meteen een succes, bevestigt Bettina Ballard, de hoofdredactrice voor mode van het tijdschrift *Vogue*. Zij woonde Diors eerste defilé bij. "Wij waren getuige van een revolutie in de mode." Raf Simons erfde deze stimulerende en indrukwekkende werkomgeving. In de documentaire kan je hem volgen vanaf zijn aanstelling als artistiek directeur. Toen begon een race tegen de klok en die zet de toon in de film. Simons heeft precies 8 weken om de nieuwe collectie voor te stellen. Laat je meeslepen door de actie en zit de hoofdrolspelers op de huid, zoals een kledingstuk.

Dinsdag 23.06 - 20:00
DIOR AND I VAN FRÉDÉRIC TCHENG (PREMIÈRE)

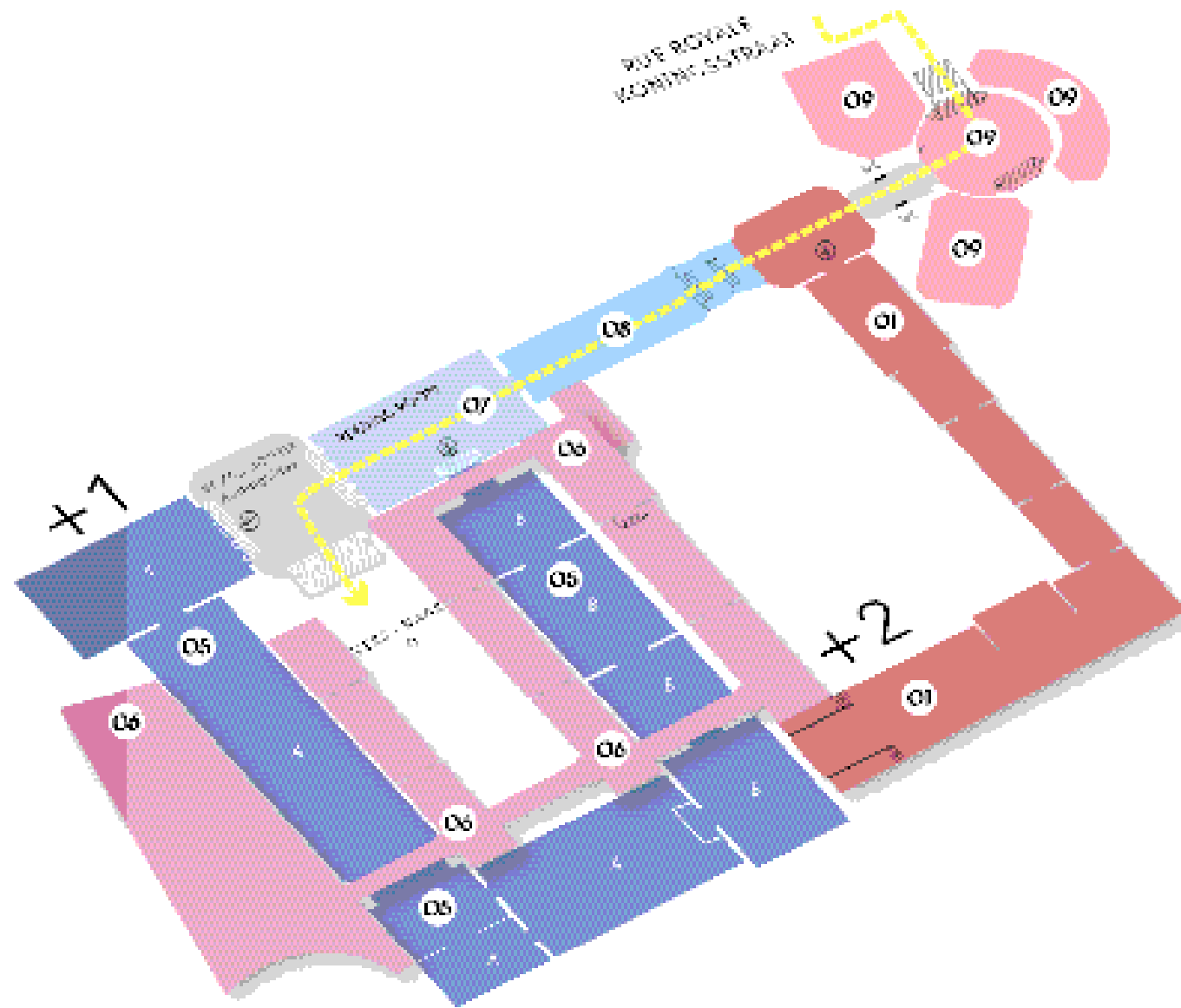
Livestream vanuit Parijs met de filmploeg

KUNST IN DE ETALAGE

Niet alleen het Paleis voor Schone Kunsten is deze zomer gevuld met mode en hedendaagse kunst. In de hele stad ontdek je wat Belgische mode vandaag moet en kan zijn: creatief, ambachtelijk, lokaal geproduceerd en diep verankerd in de stad. Tussen 5 en 28 juni kan je in etalages van ontwerpers en boetieks een gevarieerde mix aan installaties ontdekken. Onder de noemer *Fashion Now!* geven ze een persoonlijke touch aan de tentoonstelling *De Belgen. Een onverwacht modeverhaal*. De kern van het parcours bevindt zich in de Dansaertstraat, maar waaert uit tot de Zavel en de Louizalaan. Maison Margiela Brussels komt zelfs naar buiten met een eigen tentoonstelling in galerij Dépendance. Het werk van de Britse kunstenares Linder Sterling wordt geconfronteerd met unieke archiefstukken van Martin Margiela, een van de sleutelfiguren uit *De Belgen*. Een stadsplan en bijkomende informatie over andere zomerse mode-events vind je op de website www.summeroffashion.be.

- O1 PASCALE MARTHINE TAYOU – BOOMERANG
- O2 V+ 2014-2015
- O3 BELLISSIMA – HET VERHAAL VAN VIJF JURKEN
- O4 CHINESE UTOPIA'S – THE ELEPHANTS
- O5 DE BELGEN – EEN ONVERWACHT MODEVERHAAL
- O6 YOUNG BELGIAN ART PRIZE 2015
- O7 JUERGEN TELLER – FOTO'S VAN VIVIENNE WESTWOOD
- O8 JEAN-PHILIPPE TOUSSAINT - DE SEIZOENEN
- O9 EEN LITERAIRE BLIK OP MODE
- O9 MEKHITAR GARABEDIAN – INTERVENTIES

VAN PALEIS NAAR PALEIS

De Kunstberg is een heuvel vol paleizen: het Koninklijk Paleis, het Congrespaleis, het Paleis voor Schone Kunsten en de ruïnes van het Paleis op de Coudenberg. Dat laatste groeide vanaf de twaalfde eeuw uit tot een van de mooiste paleizen van Europa en het was een van de belangrijkste residenties van keizer Karel V. Het prestigieuze gebouw brandde af in 1731. Veertig jaar later werden de ruïnes gesloopt en erbovenop kwam het neoclassicistische Koningsplein.

De restanten van dat Coudenbergpaleis vormen een archeologische site die je kan bezoeken. Je loopt dan door de Isabellastraat, genoemd naar de aartshertogin uit de zeventiende eeuw. De weg verbond de vorstelijke residentie met de Sint-Goedelekathedraal. Als je er nu loopt, bots je plots op een muur. Achter die muur ligt het Paleis voor Schone Kunsten. Als je hem zou openbreken, sta je op het podium van de Grote Zaal Henry Le Bœuf. Beeld je eens dat we deze muur slopen. De Kunstberg zou dan werkelijk één worden. Je zou er een parcours kunnen afleggen waarin verscheidene ruimtes naadloos in elkaar overlopen en waarbij je door de eeuwen, kunstdisciplines en landen heen loopt. Een mooie droom die BOZAR ooit hoopt te realiseren.

DE JEUGD VAN TEGENWOORDIG

Hamza Halloubi
Leeftijd: 32
Nationaliteit: Marokkaan
Woonplaats: Brussel

"Ik val als artiest moeilijk in één of andere categorie onder te brengen. Ik maak kunst: ik schrijf, ik film, ik maak foto's. Vooral de grammatica en semiotiek van taal boeien me. Ik ben wie ik ben, en probeer niet per se anders dan de anderen te zijn. Tegelijk probeer ik op niemand te lijken, niet in de kunst en niet in het dagelijks leven.

"Door aan de *Young Belgian Art Prize* deel te nemen, krijg ik de kans om een werk te realiseren dat al langer in mij woont, maar nog niet naar buiten kon komen. Het resultaat kan ik meteen aan het Brusselse en Belgische publiek tonen.

"Ik haat het wedstrijd-element. Ik doe mijn ding, probeer een beeld te geven van mijn visies of illusies. En dan hoop ik maar dat het publiek bereid is om me daarbij te volgen."

Met de *Young Belgian Art Prize* leer je tien jonge kunstenaars kennen die in ons land werken. Een internationale jury selecteerde deze finalisten uit 250 kandidaten. Hier stellen ze zichzelf voor.

24.06 > 13.09.2015
YOUNG BELGIAN ART PRIZE 2015

Meet the artists

Je kan deze jonge kunstenaars zelf ontmoeten op donderdag 2 juli om 19 uur of tijdens de gratis finissage en prijsuitreiking op donderdag 10 september, ook om 19 uur. ING organiseert bovendien gratis rondleidingen; reserveren of meestemmen voor de publieksprijs kan via www.ing.be/art of www.youngbelgianartprize.com.

© Oliver Lau

Katrin Kamrau
Leeftijd: 33
Nationaliteit: Duitse
Woonplaats: Antwerpen

"Ik focus me via het medium van de fotografie in mijn werkproces op relaties en rolmodellen die ontstaan door de lens. Vaak doe ik dat via lokaal geïnspireerde installaties, die de toeschouwer direct proberen aan te spreken.

"Via een collega-kunstenaar hoorde

ik over de *Young Belgian Art Prize*, en zo besliste ik om me kandidaat te stellen. Het lijkt me wel een bijna onmogelijke job om de artistieke visies van zoveel jonge kunstenaars in een wedstrijd met elkaar te vergelijken.

"Ik groeide op aan beide kanten van het IJzeren Gordijn in Duitsland. Ik ben een stuk West- en Oost-Europees. Daardoor ben ik heel gevoelig voor de sociale interacties - die relaties waarover ik het zojuist had - en de machtsstructuren die daarachter schuilen. Ik probeer die dan als toeschouwer, als buitenstaander te observeren.

"Ik vind het bijzonder genereus van BOZAR om zijn deuren open te stellen voor jonge artiesten die in België actief zijn. Het idee van 'tentoonstellen' is essentieel in al mijn werk, en dus ben ik heel erg blij dat ik samen met die andere jonge kunstenaars in het Paleis voor Schone Kunsten mijn werk mag tonen."

G. Küng
Leeftijd: 33
Nationaliteit: Amerikaanse
Woonplaats: Brussel

"Ik maak installaties die flirten met de grens tussen materiaal, schilderij en actie, en werk daarbij met sculpturen, foto's, geprinte teksten, ... Ik laat me volledig inspireren door wat de specifieke situatie in mij oproept. Ik probeer met mijn installaties een verhaal te vertellen dat zowel persoonlijk als emotioneel kan zijn, vol temperament of vol ironie.

"Ik ben artiest geworden omdat ik vreugde schep in het creëren. Die vreugde wordt alleen maar groter als ik ze met anderen kan communiceren.

"Dankzij mijn selectie kan ik nieuw werk maken met een genereus budget. Bovendien moeten de bezoekers niet veel betalen om onze werken te bekijken: dat geeft meteen een nieuw publiek, breder dan wat

ik gewoon ben. Dat het daarbij om een 'wedstrijd' gaat, is niet echt belangrijk. Een wedstrijd trekt de aandacht weg.

"Het Paleis voor Schone Kunsten is een fantastische locatie om aan de slag te mogen gaan. Het gebouw van Horta is prachtig. En het is een belangrijke plaats in het midden van Brussel."

© Diana Tamane

Lola Lasurt
Leeftijd: 31
Nationaliteit: Spaanse
Woonplaats: Gent

"Ik werk met materialen die getuige zijn van vroegere periodes. Ik kijk naar de politieke en maatschappelijke paradigmashifts, mijn werken kunnen bijvoorbeeld verwijzen naar de dictatuur van Franco. Daarbij werk ik via verschillende media: schilderkunst, video en collaboratieve processen. Zo nodig ik onder andere vrouwelijke voetballers uit voor performances.

"Ik woon nu al drie jaar in België en vind de schildertraditie hier erg inspirerend. Daardoor heb ik de indruk dat de Belgen mijn werk erg goed kunnen begrijpen.

"Een wedstrijd vind ik een goede manier om een ruim publiek aan te spreken en tegelijk ook middelen te krijgen om nieuw werk te maken. Mezelf met anderen vergelijken, dat vind ik dan weer minder relevant. We zijn allemaal anders. Typisch voor mij is bijvoorbeeld dat ik erg ambachtelijk werk en tegelijk ook van improvisatie houd.

"BOZAR? Een unieke locatie is dat! Ik ben heel blij dat ik er mag tentoonstellen. De art-deco-architectuur vind ik heel inspirerend."

© Miles Fischer

Hana Miletić
Leeftijd: 32
Nationaliteit: Kroatische
Woonplaats: Brussel

"De kern van mijn werk bestaat uit documentairefotografie en straatfotografie om precies te zijn. Maar ik zie het als een breder proces, met ook ruimte voor prints, performances en installaties. Mijn werk moet een kritische sociale dialoog op gang brengen. Zie mijn fotografie gerust als een middel om mensen in sociaal werk te engageren. Ik word gestuwd door de verantwoordelijkheid die ik als artiest heb in de maatschappij. Ik wil specifieke politieke en sociale issues scherpstellen.

"Mijn deelname aan deze wedstrijd zie ik in de eerste plaats als een middel om ruimte te bieden aan individuen die reageren in specifieke contexten. Dat zal gebeuren via dagelijkse voorleessessies uit een boek. Voorts zie ik deze wedstrijd als een gelegenheid om collega's te leren kennen en misschien tot nieuwe vormen van samenwerking te komen. Onderling verschillen we te veel om echt met elkaar vergeleken te worden.

"Dat ik in BOZAR mag tentoonstellen, vind ik een unieke kans. De locatie past ook in mijn politiek denken. Horta wilde met zijn gebouw een democratische en toegankelijke ruimte scheppen."

Max Pinckers en Michiel Burger
Leeftijd: 26 - 32
Nationaliteit: Belg
- Nederlander
Woonplaats: Brussel
- Antwerpen

“We zijn als duo actief met fotografie bezig. We proberen visueel aan *storytelling* te doen in een documentaire context. We leggen daarbij een sterke nadruk op de natuur van het fotografisch beeld én zijn manipulatieve karakter. Door deel te nemen aan de *Young Belgian Art Prize* hopen we een platform aan te boren voor ons nieuw project. En

wat we vinden van het competitieve element? Wel, we zijn blij dat we in uitermate goed gezelschap verkeren! BOZAR is dan ook een fantastisch kunsthuis. We denken trouwens dat niet heel veel verschillen van de andere jonge artiesten. Op één aspect na natuurlijk: we zijn het enige duo.
 “We vinden onze drive in de manier waarop we iets interessants kunnen doen op een fijne manier. Belangrijk is voor ons ook de vrijheid die we in ons handelen krijgen.”

Emmanuelle Quertain
Leeftijd: 27
Nationaliteit: Belgische
Woonplaats: Louvain-la-Neuve

“Ik maak schilderijen. Toen ik nog kind was, voelde ik al dat ik iets wilde doen met beelden, met kleuren, met tekenen, met de aanwezigheid van anderen, ... Iets waarbij ik papier moet gebruiken om op gang te komen. Het werd dus schilderen. Via mijn schilderijen wil ik een eigen beeld van de realiteit schetsen.
 “Om te schilderen moet je zeer regelmatig oefenen. Schilderen is hard werken! De specificiteit van wat ik doe, ligt in de schilderijen zelf. Mijn persoon an sich is niet zo typisch.
 “Ik houd niet echt van het concept van een ‘wedstrijd’. Waarom ik dan toch deelneem? Voor de zichtbaarheid, en ook voor het geld natuurlijk. En het is allicht de laatste keer dat ik een ‘jong’ artiest zal worden genoemd.”

“Ik kijk uit naar mijn expositie bij BOZAR. Waartoe het me zal leiden, kan ik nu nog niet zeggen. Ik verwacht vooral veel van de discussies met de mensen van BOZAR bij de voorbereiding van de tentoonstelling.”

Hannelore Van Dijck
Leeftijd: 28
Nationaliteit: Belgische
Woonplaats: Wuustwezel

“Ik maak vooral tekeningen waarin ik met de ruimte speel. Het gaat om settings zonder personages of activiteit, waarbij de context voor spanning zorgt. In mijn installaties wil ik de architectuur interpreteren en herdefiniëren. Mijn werk is per definitie plaatsgebonden, want het wordt gestuurd door de drang die ik voel om met ruimtevullende werken een nieuw soort van ruimte te doen ontstaan.
 “Ik doe mee aan de *Young Belgian Art Prize* omdat ik daardoor een nieuwe, bijzonder interessante ruimtelijke setting krijg om nieuw werk te creëren. Dat het om een wedstrijd gaat, vind ik daarbij minder relevant. Ik zie dat alleen maar als een kader waarin ieder van ons zijn werk of project kan ontwikkelen.
 “Het is voor mij een hele eer om in BOZAR aan de slag te mogen gaan en op die manier een klein beetje deel te mogen uitmaken van een kunsthuis met een lange, interessante geschiedenis.”

Emmanuel Van der Auwera
Leeftijd: 32
Nationaliteit: Belg
Woonplaats: Brussel

“Mijn kunst bestaat uit video en installaties. Ik probeer te kijken naar fenomenen, contexten en onderwerpen die de verschillende lagen van de realiteit blootleggen.

Zo probeer ik de kijker uit te nodigen om zijn eigen relatie met de wereld te onderzoeken.
 “Door deel te nemen aan deze wedstrijd krijg je de kans om het werk van tien jonge artiesten samen te ontdekken. Dat aspect is veel belangrijker dan het competitieve element.
 “Het Paleis voor Schone Kunsten is een unieke locatie: er komt een heel breed en divers publiek. Bovendien is het heel aangenaam om te weten dat je werk op de best mogelijke manier wordt tentoongesteld, rekening houdend met de eigenheid van de locatie zelf.”

©Stranded in Oakland

Floris Vanhoof
Leeftijd: 33
Nationaliteit: Belg
Woonplaats: Gent

“Mijn experimentele films op 16 mm-pellicule, evolueren meer en meer naar pure visuele ervaringen en artistiek onderzoek naar de traagheid van het oog en perceptie zelf. Daarom ontwikkel ik zelf instrumenten om de grens tussen beeld (film of dia) en lichtprojectie te verkennen. Tijdens tientallen live performances heb ik ze samen met muziek uit mijn modulaire synthesizer onderzocht en uitgepuurd tot audiovisuele installaties.
 “De voorbije jaren zag ik geweldige films en performances passeren bij BOZAR. En enkele maanden voor ik geboren werd, vond er in het Paleis voor Schone Kunsten het baanbrekende ‘Internationaal Festival voor Elektronische Muziek, Video en Computer Art’ plaats. Dit event blijft me tot vandaag inspireren!”

“IK PROBEER BOVEN DE TRENDS TE STAAN”

Toen Antwerpen in 1993 Culturele Hoofdstad van Europa was, ontwierp ze haar eerste *Dolls*. Het was de vliegende start van een internationale carrière voor modeontwerper Anna Heylen. Zeven jaar geleden stapte ze uit het circuit. “Ik maak alleen nog mooie dingen en doe wat ik graag doe. Een luxe.” Ze denkt na over een restyling van de uniformen van het BOZAR-personeel.

Maison Anna Heylen huist in een vroegere papierfabriek van meer dan 100 jaar oud in het centrum van Antwerpen. “Ik kocht het pand nog voor ik het bezocht had. Typisch ik.” Anna Heylen noemt zichzelf impulsief en vertelt honderduit terwijl ze haar winkel met atelier toont. “Tijdens de renovatie stripten we het gebouw. Gelukkig vonden we ongelooflijk veel authentieke elementen terug. Die hebben we weer geïnstalleerd. De rest van het interieur staat vol met stukken die ik in de loop van de jaren samen sprokkelde. Ik ben een echte verzamelaar. Dat zie je ook in mijn ontwerpen waarin je zeer uiteenlopende invloeden kan vinden. Ik experimenteer graag met materialen en technieken.”

Dolletjes

Anna Heylen studeerde aan de befaamde Modeacademie van Antwerpen, in de periode vlak na de ‘Antwerpse Zes’. “Ik ben in 1993 doorgebroken met mijn *Dolls*, kleien poppen, zonder gezicht, zonder haar, zonder identiteit. Ze kregen hun karakter en identiteit met de kleren die ik voor hen ontwierp. Het waren kleren in alle mogelijke materialen, van stro, over latex, wol en plastic tot jute. Mijn *Dolls* sloegen aan en reisden de wereld rond. Dat vertaalde zich nogal snel in eigen ontwerpen en ik richtte een eigen label op. Er volgden shows in Parijs en flagshipstores.”

Het label Anna Heylen had alles om uit te groeien tot een internationaal modemerkt. “Maar zeven jaar geleden stapte ik uit het systeem en richtte Maison Anna Heylen op, een huis waar dames unieke, op maat gemaakte kledingstukken kopen. Ik stapte eruit omdat ik lak had aan het systeem. Ik wilde niet meer meedoen aan het vaste stramien om twee keer per jaar alles te geven. Mijn bedoeling is alleen nog om mensen zich goed te laten voelen in hun kleren. Natuurlijk blijf ik wel een fashionista. Ik hou van mooie dingen, mooie materialen. Mode is vaak weinig persoonlijk. Het belang van logo's, merken is veel te groot. Een label geeft geen waarde aan een kledingstuk. Dat wil ik doorbreken met goede ontwerpen, mijn creaties zijn trendoverstijgend en je kan ze jaren dragen. Daarom doe ik ook niet mee aan *solden* of stockverkoop, sommige stukken blijf ik jaar na jaar maken.”

De rode draad doorheen de carrière van Anna Heylen is haar bijzondere oog voor en liefde voor kwaliteitsvolle stoffen, voor de juiste coupe, voor artistiek handwerk en bijna vergeten technieken. “Ik doe ook aan ontwikkelingshulp in Zuid-Afrika. Een heerlijke kruisbestuiving. Hoe anders *mijn* Zoeloe-vrouwen ook zijn, ik kan hen iets bijbrengen over kwalitatieve producten. En zijn doen aan *beading*, misschien nog het gemakkelijkste te vertalen als *parelen* of kraaltjeswerk. In hun traditionele klederdracht dragen ze juwelen van heel fijne kraaltjes. Daarmee maak ik unieke stukken.”

Nieuw kleedje voor BOZAR

Het werk van Anna Heylen kan je binnenkort bij BOZAR ontdekken. Twaalf jaar na het ontstaan van het merk onderging BOZAR een *brand refresh*. Je kon het al merken op onze affiches, brochures, flyers en de website: BOZAR zit in een nieuw kleedje. Het logo werd bij de tijd gebracht en de huisstijl werd opgefrist. Het uniform van de personeelsleden in een logische volgende stap. Anna Heylen ontwerpt die nieuwe kledij. “Een erg leuke uitdaging, want het personeel is enorm belangrijk voor de uitstraling van een huis.”

“Omwille van budgettaire redenen gebeurt de restyling in fases. Dat is niet slecht, want zo kunnen we op zoek naar een duurzaam en trendoverstijgend uniform. Dat zijn waarden die perfect bij het Paleis voor Schone Kunsten passen. Ik ben ondertussen meerdere keren in het Paleis komen rondlopen om te zien wat er allemaal leeft. Het nieuwe uniform moet tegelijk hip en herkenbaar zijn. Dat sluit helemaal aan bij de profilering van BOZAR. Het Paleis voor Schone Kunsten is een prachtig kader en een heel hedendaags kunsthuis waar ongelooflijk veel activiteiten plaatsvinden. Ik vind het fascinerend hoe het werkt als een bedrijf, want dat is het wel, zonder dat je het als bezoeker merkt.”

Hoe het nieuwe ontwerp eruit gaat zien, blijft nog een groot geheim. Toch licht Anna Heylen al een tipje van de sluier. “Als ontwerper zie ik altijd een kleur. Bij BOZAR past een donkere indigotint. Dat wordt het vertrekpunt van mijn ontwerpen. Het ultieme doel is dat alle personeelsleden trots zijn om in hun uniform te mogen werken. Dat zij stukken dragen die ook het grote publiek wil. Het is de bedoeling om bijvoorbeeld dassen of sjaals in de BOZAR BOUTIK te verkopen.”

ALLES IS
MOGELIJK
TOUT EST
POSSIBLE

BOZAR

DIT PROJECT IS ER DANKZIJ U.
CE PROJET EXISTE GRÂCE À VOUS.

Doordat u uw kans waagt, kan de Nationale Loterij
ook projecten steunen die het leven van anderen veranderen.
En tentant votre chance, vous permettez aussi à la Loterie
Nationale de soutenir des projets qui changent la vie de tous.

DANKZIJ U
GRÂCE À
VOUS

MEKHITAR GARABEDIAN
EN DE ZOEKTOCHT NAAR IDENTITEIT

“IK IS EEN ANDER”

01

Mekhitar Garabedian werd in 1977 geboren in Aleppo in Syrië, de stad van zijn vader. Zijn eerste levensjaren bracht hij door in Beiroet in Libanon, de geboortestad van zijn moeder. Zijn grootouders ontvluchtten Armenië na de genocide van 1915. De familie Garabedian leeft sindsdien in ballingschap en vond haar weg naar België.

Migratie

Garabedians familiegeschiedenis en migrantenafkomst achtervolgen de kunstenaar in zijn werk. Hij gebruikt ze nooit als illustratie van zijn biografie of op een anekdotische manier. Hij zet zijn herkomst wel in als vertrekpunt om na te gaan hoe identiteit zich ontwikkelt in een samenleving die meer en meer gevormd is en wordt door migratie. Zo wordt het Armeens alfabet in een van zijn installaties een middel om te reflecteren over de invloed van het verlies van de moedertaal op de migrant. Hoe blijft migratie het leven van de migrant bepalen? Wat is de rol van taal in de positie en op de psyche van de migrant? Wie of wat bepaalt je identiteit? En meer algemeen: hoe zijn taal en naamgeving verbonden aan identiteit en origine? Die vragen zijn de rode draden in Garabedians oeuvre. Hij gaat op zoek naar antwoorden in uiteenlopende media zoals installaties met geluid, neon, fotografie, tekst, video en in publicaties. De kunstenaar gebruikt daarbij veel verwijzingen naar literatuur, muziek, filosofie, film of beeldende kunst en citeert geregeld andere kunstenaars.

Je afkomst en je familiegeschiedenis blijven je achtervolgen, waar je ook gaat. Dat weet kunstenaar Mekhitar Garabedian als geen ander. Hij woont en werkt in Gent, maar woonde in Syrië en Libanon. Zijn familie ontvluchtte Armenië tijdens de genocide van 100 jaar geleden.

Identiteit

Die gelaagde manier van werken reflecteert Garabedians visie op identiteit. Hij citeert en gebruikt die referenties om zijn identiteit vorm te geven. Volgens de kunstenaar is identiteit altijd in beweging, in een voortdurende evolutie. We hebben niet maar één identiteit. We bestaan dankzij verschillende referenties, dankzij verschillende invloeden, zegt Garabedian. Onze naam geeft ons de illusie dat we één geheel zijn, maar niets is minder waar. We kunnen ons niet loskoppelen van onze tijd, onze geschiedenis en de mensen rondom ons. Daarbij citeert de kunstenaar graag de Franse dichter Arthur Rimbaud: “Je est un autre.” Dit geldt voor iedereen, en zeker voor de migrant.

01 Mekhitar Garabedian, *fig.* 2009. Courtesy of the artist and Albert Baronian Gallery

BLOTE PUNKSTER

Vivienne Westwoods naam klinkt als een klok in de wereld van de mode én de popmuziek. Ze is vooral bekend van haar weelderige en extravagante kledij uit de punktijd, iets waaraan haar jarenlange relatie met Malcolm McLaren, manager van de Sex Pistols, niet vreemd is. Ook de Duitse modefotograaf Juergen Teller moet zich al lang niet meer bewijzen. De 51-jarige Teller woont in Londen en werkt onder anderen voor kleppers als Marc Jacobs.

“Mode leidt uiteindelijk tot naakt.” Het zijn de woorden van Vivienne Westwood, modeontwerpster van de punkperiode. Met haar ‘punkature’, een combinatie van punk en couture, maakte ze wereldwijd faam. Deze dame op leeftijd kan nog altijd voor controverser zorgen. Ze gaat volledig naakt voor de lens van topfotograaf Juergen Teller.

Een ontmoeting tussen beiden kan voor artistieke vonken zorgen. In 2009 kon Teller de toen 68-jarige Westwood overhalen om naakt te poseren voor zijn lens voor zijn tentoonstelling *Men and Women*. Teller herinnert zich de fotoshoot nog goed: “Ik werkte al jaren voor de modecampagnes van Westwood, we kenden elkaar dus al vrij goed. Het idee om haar naakt te fotograferen, was een idee van mezelf. Ze stemde meteen in. We deden de fotoshoot bij haar thuis en kozen een sofa uit. Toen werd ik zenuwachtig. Ik bleef maar om extra kopjes thee vragen. Ik checkte of ze er eerst nog over wilde praten. “Komt het er nog van, was dan haar reactie.” Oké, zei ik, op die sofa alsjeblief. Ze ging zitten, naar de camera gekeerd, en deed haar benen open. *Oh fuck*, zei ik, dit plaatje klopt helemaal!”

De drie beelden die uit die fotoshoot voortsporen, gingen ondertussen de wereld rond. Je kan ze deze zomer bij BOZAR bekijken. Sommige kijkers zullen allicht de wenkbrauwen fronsen bij de niets verhullende beelden. “Toch was het niet mijn bedoeling om te choqueren. Ik vind het resultaat juist eerlijk en mooi. En dat terwijl ze eigenlijk als een verleidende tiener de lens inkijkt.”

Ook Westwood is in haar nopjes over de samenwerking. “Juergen Teller is uitzonderlijk omdat hij altijd direct naar de kern van de zaak gaat.” Teller maakt er een punt van om de persoonlijke eigenheid van zijn onderwerpen intact te houden. Nooit wil hij zijn onderwerpen verder krijgen dan ze zelf willen. Dat dit in het geval van Vivienne Westwood tot expliciet naakt leidt, bewijst alleen maar dat een dame van meer dan zeventig nog steeds in hart, nieren én lijf een punkster kan zijn.

01 Juergen Teller, *Vivienne Westwood No.3*, London 2009,

ARCHITECTUUR IS EEN ZOEKTOCHT

Het Brusselse architectuurbureau V+ ontwerpt projecten die zijn aangepast aan de situatie en de omgeving. Dat bewijst de tentoonstelling waarop je gloednieuwe ontwerpen ontdekt. Tegelijk verschijnt een eerste monografie over het bureau.

V+ werd in de jaren negentig opgericht door drie partners, onder wie Thierry Decuyper en Jörn Aram Bihain die het bureau nog steeds leiden. De voorbije jaren verwierf het bureau onder meer bekendheid met projecten als Cinema Sauvenière in Luik en de watertoren van Ghlin. De tentoonstelling bij BOZAR focust op vijf projecten uit de periode 2014-'15 die nog in de ontwerpfase zitten of in de steigers staan. Daarop wordt het geheel van de architecturale experimenten en de dialoog tussen de architecten en curatoren belicht. Is het mogelijk om inzicht te krijgen in een gebouw voor het er staat? Kan een tentoonstelling invloed hebben op het verloop van een project? Of heeft het project net invloed op de tentoonstelling? Centraal element in de architectuurpraktijk van V+ is de ‘naïeve houding’, zoals Decuyper het zelf zegt. Zo beschouwt V+ elk project als een nieuwe zoektocht op basis van de intrinsieke waarden van de opdracht. Op een bepaald moment in het proces wordt dan een relevante architectuurkwestie als uitgangspunt gekozen. Om deze werkwijze optimaal te kunnen belichten, bestaat de tentoonstelling niet louter uit foto's van een afgewerkt product of schaalmodellen, wel uit werkdocumenten als e-mails, schetsen en foto's van de werkzaamheden die dagelijks door de betrokkenen worden gemaakt. Daardoor kan je het ontwerp *lezen* zoals het tot stand kwam.

MAD Brussels

Uit die documenten komen een aantal steeds terugkerende elementen naar voren zoals het onderhandelen, het verplaatsen en het overdreven investeren in het bestaande. Een mooi voorbeeld daarvan is het nieuwe gebouw voor het Brusselse Mode and Design Center (MAD). Een van de elementen die aan de basis liggen van het architectuurconcept is de onderhandeling tussen de archeoloog, die zoveel mogelijk van de site wilde bewaren, en de pragmatische wensen van de bouwheer. Het resultaat is een opeenvolging van witte ruimten, die van elkaar verschillen in vorm en tint en daardoor nooit helemaal neutraal zijn. Enkel door te vertrekken van de bestaande situatie en ze te respecteren kon V+ tot dit ontwerp komen. In het werk van V+ draait het dan ook niet om noties als schoonheid of scheppen, maar wel om de creatie van een architectuur die aan de situatie en de omgeving is aangepast.

01 V+ MAD CCR dessin galerie

LET ART BE PART OF YOUR EVENT

CENTRE FOR FINE ARTS
BRUSSELS

BOZAR.BE

KUNST IS EEN ONUITPUTTELIJKE BRON VAN INSPIRATIE EN EMOTIE. Deel die ervaring met uw klanten of collega's tijdens een concert, een optreden, een debat of een privébezoek aan één van onze must-see tentoonstellingen. U zult begrijpen waarom BOZAR, in hartje Brussel en hartje Europa, ook het hart van uw onderneming sneller zal doen kloppen.

second floor

Uit onze agenda

EEN VOORSMAAKJE VAN HET NAJAAR

Meteorologisch loopt de zomer tot 23 september. Ook ons zomerprogramma loopt door tot eind september. We geven dan het estafettestokje door aan een nieuw cultuurseizoen. In 2015-'16 blazen we bij BOZAR 150 kaarsjes uit. Over het hoe en waarom van dit feestseizoen later meer.

EXPO

07.10.2015 – 17.01.2016

EUROPALIA. TURKEY

Anatolia. Home of Eternity

Voor het eerst kan je in Brussel deze 200 meesterwerken uit 30 Turkse musea ontdekken. Archeologische schatten, beelden, miniaturen, textiel, porselein en waardevolle voorwerpen illustreren hoe rijk en bijzonder gevarieerd het erfgoed van Turkije is. *Anatolia. Home of Eternity* legt de gemeenschappelijke wortels van Europa en Azië bloot en benadrukt de kruisbestuiving van de culturen die zich er ontwikkeld hebben, van de eerste menselijke bewoning tot het Ottomaanse Rijk.

15.10.2015 – 24.01.2016

EUROPALIA. TURKEY

Imagine Istanbul

Old Galata bridge and new mosque Ara Güler

Istanboel oefent een betoverende aantrekkingskracht uit op fotografen, filmmakers, schrijvers en muzikanten. Eeuwen geleden al was de stad een voorbeeld voor artiesten. Die ontwikkelden er een rijke culturele traditie die tot uiting kwam in een waaier van artistieke expressievormen. Met foto's, video's, literaire en muzikale bijdragen krijg je een uitstekend beeld van de pracht van deze stad.

CINEMA

12.09.2015

FASHION ON FILM

Op deze zaterdagavond duiken we de nacht in met een defilé van kortfilms, videoclippen en experimentele cinema waarin film, mode en muziek elkaar bestuiven. Een verkenning van schoonheid in alle kleuren en vormen.

16 – 17.09.2015

ARTAVAZD PELECHIAN IN DE SCHIJNWERPERS

De Armeense regisseur Artavazd Pelechian komt voor het eerst op bezoek naar Brussel. De filmmaker werd in 1938 geboren en is een rasechte vertegenwoordiger van de Sovjet-film. Hij combineert archiefbeelden en documentaires over het dagelijks leven

met muziek en geluidsdecors. Maak kennis met zijn magistrale werk en ontmoet de grootmeester himself.

24 > 26.09 2015

UFA FILMS NIGHTS

Pandora's Box

Tijdens de UFA FILM NIGHTS kan je parels van de stille film herontdekken. Ze worden in onze zalen geprojecteerd en de muziek wordt live gebracht door bijzonder getalenteerde muzikanten. Op het programma staan *Pandora's Box* van Pabst, begeleid door het Brussels Philharmonic, *Berlin: Symphony of a Metropolis* van Ruttman, van muziek voorzien door dj Jeff Mills, en drie films van Chaplin, *Behind the Screen*, *The Rink* en *The Adventurer*, waarbij de muzikale begeleiding wordt verzorgd door Kristof Becker, Ekkehard Wölk en Andrea Macellide.

29.09.2015

SERGEJ PARADJANOV

De kleur van granaatappels

Bij BOZAR kan je een gerestaureerde versie van *The Color of the Pomegranates* bekijken, Sergej Paradjanovs visueel verbluffende biopic over de achttiende-eeuwse dichter Sayat Nova. De erudiete man was troubadour, een virtuoze kamanche-speler en een spijfiguur in het literaire erfgoed van de Armeniërs. De Turks-Armeense kunstenaar Sarkis stelt de film voor. Deze zomer vertegenwoordigt Sarkis Turkije op de Biënnale van Venetië. Tegelijk maakt hij deel uit van *Armenity*, de Armeense groepstentoonstelling die de Gouden Leeuw kreeg voor het beste paviljoen.

THEATRE

07 – 09.09

POST

Solange Nebenzahl
regie: Daniela Bisconti

Post stelt de lastige vraag 'wat na de Shoah?' en plaatst de getuigenissen, het verraad en het verzet in een hedendaagse setting. Het stuk stelt ook vragen bij het museum als bewaarplaats van herinneringen. Wat zou er gebeuren als sommige woorden de besloten ruimtes van onze musea verlaten en naast ons weer opduiken? Post probeert daar een antwoord op te vinden door je te confronteren met moed, lafheid en het lijden van de hoofdrolspelers.

CLASSICAL MUSIC

19.09.2015

New Format Concert Day

BOZAR viert in 2015-'16 het 150e concertseizoen. Dat is het ideale ogenblik om nieuwe concertformules uit te testen. Ga mee op ontdekkingstocht in het Paleis voor Schone Kunsten. Op verschillende plaatsen kan je muziek op een nieuwe manier beleven. In de *Vienna Remix Day* nemen muzikanten van het European Union Youth Orchestra Mozart onder handen met elektro, sampling en improvisatie. De *Via Crucis* van Liszt krijgt een sensuele invulling in een installatie. 's Avonds kan je clubben in de Hortahal.

27.09 & 02.12.2015

EERBETOON AAN BRUCKNER

De symfonieën van Bruckner zijn minder bekend dan die van Brahms, maar het zijn evengoed grootse werken uit de romantiek. BOZAR start zijn hommagecyclus met twee van zijn mooiste symfonieën, de *Derde* en de *Zevende*. Ze worden uitgevoerd door het Symfonieorkest van de Munt.

28.09.2015

DIE SCHÖPFUNG VAN JOSEPH HAYDN

Sophie Karthäuser
© Molina Visuals - Harmonia Mundi

De schepping van de wereld is geen eenvoudig onderwerp voor een oratorium. Haydn componeerde een van de meesterwerken uit de muziekgeschiedenis en gaf daarbij blijk van een heel spiritueel wereldbeeld. Je kan weer genieten van de muziek en de stemmen van B'Rock, Collegium Vocale Gent en Sophie Karthäuser.

15.10.2015

MADE IN THE USA

Cleveland Orchestra & Welser-Möst
© Carl Tustetris Collective

Dit seizoen mag BOZAR weer twee grote orkesten uit de VS ontvangen. Het Cleveland Orchestra is een van de meest opmerkelijke Amerikaanse orkesten en behoort tot de prestigieuze Big Five.

Wees erbij op 15.10 als Franz Welser-Möst het orkest dirigeert en werk brengt van Messiaen en *Also sprach Zarathustra* van Strauss. Volgende lente verwelkomen we het beroemde Pittsburgh Symphony Orchestra, een echt instituut dat geleid werd door legendarische dirigenten als Otto Klemperer, André Previn en Lorin Maazel.

18.10.2015

EEN ONVERGETELIJKE DAG IN HET PALEIS

De formule NOB + DAY geeft je de kans een concert te combineren met een geleid bezoek aan een van onze tentoonstellingen. Op het programma staan dit jaar Europalia Turkije en werk van De Falla, Kantsjeli en Richard Strauss, uitgevoerd door het Nationaal Orkest van België met als gast de charismatische cellist Mischa Maisky.

20.10.2015

NESSUN DORMA. Een avond om je adem in te houden

Jonas Kaufmann © Gregor Hohenberg - Sony Music

Tenor Jonas Kaufmann wordt wereldwijd op handen gedragen voor zijn zangkwaliteiten en zijn podiumprésence. Hij brengt een Puccini-avond met aria's uit *Tosca* en *Turandot* die echte klassiekers werden. Een programma dat dit muzikale talent op het lijf is geschreven, want hij kan als geen ander de meest subtiele emoties overbrengen.

28.10.2015

KRYSTIAN ZIMERMAN, de personificatie van de romantiek

Pianist Krystian Zimerman is een muzikant met een uitzonderlijke aanslag. Hij werkte samen met de allergrootsten, van Karajan tot Bernstein, en is een van de beste vertolkers van romantische werken. Hij deelt bij ons zijn liefde voor zijn favoriete componisten: Schubert en Brahms.

23.11.2015

EEN DAG BIJ DE ZONNEKONING

William Christie © BOZAR. Foto Yves Gervais

Binnenkort staat de 'bende van Bill' bij BOZAR op het podium. Les Arts Florissants, het fantastische gezelschap van William Christie, neemt je mee naar het hof van Lodewijk XIV, een tijd waarin de Franse muziek hoge toppen scheerde, met werken van Lully, Charpentier en Delalande, de geniale componisten van de Franse gouden eeuw.

NEEM NU
EEN
ABONNEMENT

+32 2 507 82 00

16.12.2015

DIVA ALLER DIVA'S

Bij BOZAR wordt Cecilia Bartoli herenigd met Ada Pesch en het Orchestra La Scintilla, het reizende deel van het huisorkest van het Opernhaus Zürich. Dat toporkest begeleidt Bartoli op een muzikale reis met werken van componisten die de muziekgeschiedenis vorm gaven, zoals Mozart, Donizetti, Bellini en Rossini. Een afspraak waar we reikhalzend naar uitkijken, zoals elke keer als de diva aller diva's in het Paleis voor Schone Kunsten optreedt. Voor dit concert deelt ze het podium met tenor Sunnyboy Dladla.

JAZZ, CONTEMPORARY & WORLD MUSIC

31.10.2015

EEN NACHT VOL SOEFI

Onze jaarlijkse afspraak met het soefisme wordt deze keer bijzonder intimistisch. Mystiek, spiritualiteit en volkomenheid zijn de sleutelwoorden van deze ode aan de extase binnen de islamitische traditie. Met muziek die je uitnodigt met je eigen hart te kijken om een betere relatie te kunnen aanknopen met de anderen en de wereld...

08 > 11.10.2015

BEAF, EDITIE 2015

Het BOZAR Electronic Arts Festival staat synoniem voor cross-overs tussen muzikale genres en kunstdisciplines. Dit jaar stelt electrolabel Subtext Recordings zijn beste artiesten voor en ook andere grote namen. Eens te meer prikkelt dit bruisende festival je zintuigen.

11.11.2015

EERBETOON VAN CASSANDRA WILSON AAN BILLIE HOLIDAY

Cassandra Wilson

De legendarische zangeres Cassandra Wilson ontving al twee keer een Grammy Award en brengt nu hulde aan Billie Holiday. Meer dan 60 jaar na het eerste optreden van de jazzlegende op ons podium zorgt Cassandra Wilson met haar warme alt ongetwijfeld voor een hoogtepunt.

LITERATURE

22.09 – 29.10.2015

BANG

KultuurKaffee@BOZAR

Het KultuurKaffee van de VUB wordt verbouwd en kiest twee jaar voor een nomadenbestaan in Brussel. Gastcuratoren stellen twee keer per seizoen een multidisciplinair programma samen van zes weken, met twee activiteiten per week. Saskia De Coster ontvangt bij BOZAR onder meer de beroemde Amerikaanse succesauteur Jonathan Franzen; de gewezen voorzitter van de Raad van Europa, Herman Van Rompuy; en muzikant An Pierlé.

BOZAR BRASSERIE

BY
DAVID MARTIN

In aller haast iets eten voor een concert hoeft niet meer. In de BOZARBRASSERIE kan je vanaf 18 uur rustig genieten van een verfijnde keuken en toch op tijd in de concertzaal aankomen.

RESERVERING
AANBEVOLEN
+ 32 2 503 00 00

Overheidssteun

Federale Regering

Diensten van de Eerste Minister, Cel algemene beleidscoördinatie · Diensten van de Vice-eersteminister en Minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel · Diensten van de Vice-eersteminister en Minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met Grote Steden en de Regie der gebouwen · Diensten van de Vice-eersteminister en Minister van Ontwikkelingssamenwerking, Digitale Agenda, Telecommunicatie en Post · Diensten van de Vice-eersteminister en Minister van Buitenlandse Zaken en Europese Zaken, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen · Diensten van de Minister van Begroting, belast met de Nationale Loterij · Diensten van de Minister van Financiën

Communauté Française

Cabinet du Ministre-Président · Cabinet de la Vice-Présidente et Ministre de l'Éducation, de la Petite enfance, des Crèches et de la Culture · Cabinet du Ministre de l'Aide à la jeunesse, des Maisons de justice et de la Promotion de Bruxelles

Vlaamse Gemeenschap

Kabinet van de Minister-president en Minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed · Kabinet van de Minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel

Deutschsprachige Gemeinschaft Belgiens

Kabinet des Ministerpräsidenten

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Kabinet van de Minister-President · Kabinet van de Minister van Financiën, Begroting, Externe Betrekkingen en Ontwikkelingssamenwerking

Commission Communautaire Française. Ville de Bruxelles Vlaamse Gemeenschapscommissie. Stad Brussel

Internationale partners

European Concert Hall Organisation: Concertgebouw Amsterdam · Gesellschaft der Musikfreunde in Wien · Wiener Konzerthausgesellschaft · Cité de la Musique Paris · Barbican Centre London · Town Hall & Symphony Hall Birmingham · Kölner Philharmonie · The Athens Concert Hall Organization · Konserthuset Stockholm · Festspielhaus Baden-Baden · Théâtre des Champs-Élysées Paris · Salle de concerts Grande-Duchesse Joséphine-Charlotte de Luxembourg · The Sage Gateshead · Palace of Art Budapest · L'Auditori Barcelona · Elbphilharmonie Hamburg · Casa da Música Porto · Calouste Gulbenkian Foundation Lisboa · Palau de la Música Catalana Barcelona · Konzerthaus Dortmund

Institutionele partners

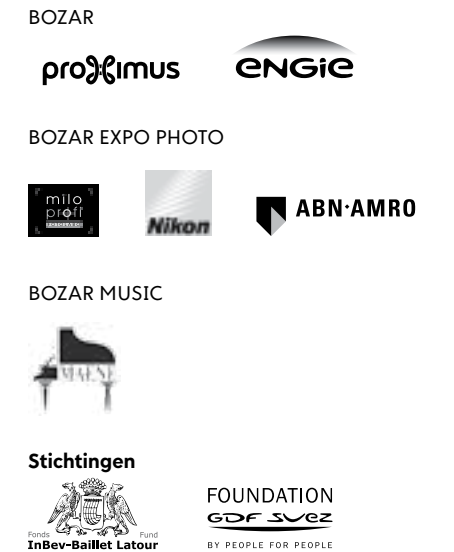
Structurele partners

Media partners

Bevoorrechte partners

BOZAR corporate patrons

ABN AMRO · Bank of New York Mellon · Edmond de Rothschild (Europe) · Bird & Bird · BKCP · EDF Luminus · KBC Bank · Lhoist · Linklaters · Lombard Odier · NH Hoteles · Puilaetco Dewaay Private Bankers · Société Fédérale de Participations et d'Investissement – Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij

Promotiepartners

Officiële leveranciers

BO ZAR

BOZARTICKETS

Ravensteinstraat 18, 1000 Brussel
Din > Vrij 13:00 > 17:00

Het bespreekbureau is bovendien 1 uur
vóór elke voorstelling open

Tentoonstellingen

Din > Zon 10:00 > 18:00 - Don : 10:00 >
21:00

De expokassa is open tot een half uur
voor sluiting.

Geen nocturnes tussen 21.07 en
15.08.2015.

Callcentre: +32 (0)2 507 82 00

Din > Vrij 13:00 > 17:00

Groepen

Maa > Vrij 9:00 > 17:00

+ 32 (0)70 344 577

groups@bozar.be

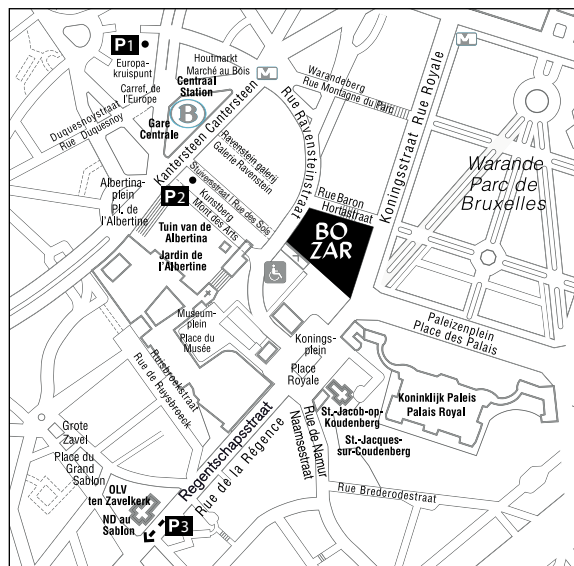
www.bozar.be

Andere verkooppunten

- FNAC Winkels - www.fnac.be
- Toeristische Dienst van het Europees
Parlement
+32 (0)2 284 20 80
- Dienst culturele voorstellingen van de
NATO
+32 (0)2 707 49 83

Bereikbaarheid

- Metro 1 en 5 Centraal Station & Park
- Bus: 27, 29, 38, 63, 65, 66, 71, 71N, 95
- Tram: 92, 94
- Trein Centraal Station

Parkings

- P1 - PARKING Grote Markt
Keizerinlaan | Agoraplein, 1000 Brussel
- P2 - PARKING Albertina
16 Justitieplein - Stuiversstraat - 1000
Brussel
- P3 - PARKING Poelaert-Zavel
Poelaertplein - 1000 Brussel

Personen met een handicap

- Zaal M, de Studio en de Grote Zaal
"Henry Le Bœuf" bereikbaar via de
Terarkenstraat 2. Tentoonstellingen,
voor afspraken: + 32 (0) 479 98 66 12
- fieldcoordination@bozar.be.
Parkeerplaatsen op het einde van de
Terarkenstraat en in de Hofbergstraat,
ter hoogte van huisnummer 2

Andere concertzalen

- Conservatorium, 30
Regenschapstraat, 1000 Brussel
- Miniemenkerk, 62 Miniemenstraat,
1000 Brussel
- Koninklijke Muntchouwburg, 4
Leopoldstraat, 1000 Brussel
- Sint-Michiels- en Goedelekathedraal,
Sint-Goedelevoorplein, 1000 Brussel
- Kerk van O.L.V. ter Kapelle,
Kapellemarkt, 1000 Brussel
- Protestantse Kapel, Museumplein,
1000 Brussel
- Kaaitheater, Saintelettesquare 20,
1000 Brussel
- Flagey, Heilig Kruisplein, 1050 Brussel
- Halles de Schaerbeek, 22A Koninklijke
St-Mariastraat, 1030 Brussel

BO ZAR

MANAGEMENT

Chief Executive Officer - Artistic Director: Paul Dujardin

Director of Artistic Policy: Adinda Van Geystelen

Director of Operations: Albert Wastiaux

Director of Finances: Jérémie Leroy

Head of Music: Ulrich Hauschild

Head of Exhibitions: Sophie Lauwers

Head of Cinema: Juliette Duret

Director of Technics, IT, Investments,

Safety & Security: Stéphane Vanreppelen

Director of Production & Planning: Jean-François D'hondt

Director of Marketing, Communication & Sales: Filip Stuer

Director of Human Resources: Marleen Spileers

Director of General Administration: Didier Verboom

Portret van Michaël Borremans door Dirk Braeckman voor BOZAR-friends

The seasonal BOZAR-friends card is only valid for the individual named. It is valid for almost all BOZAR productions; there are certain clearly marked co-productions and events organised by third parties for which it is not valid. For details of the benefits, see www.bozar.be/friends.

PALAIS DES BEAUX-ARTS
BRUXELLES
PALEIS VOOR SCHONE KUNSTEN
BRUSSEL

Photo © M.B.- S.K.-14 - 2014 © Dirk Braeckman - Courtesy of Zeno X Gallery, Antwerpen

FLÂNEUR FOREVER

